

Rekommandation 7/2023
Forslag A 1930/UKK
Behandles af Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden

Betänkande över svar på Rek 7/2023 om felles nordisk pilegrimssatsing

Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden föreslår att Nordiska rådet lägger meddelandet om 7/2023 för information och inväntar *politisk dialog* angående *felles nordisk pilegrimssatsing*.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd anbefaler Nordisk Ministerråd

at bidra til å styrke samarbeidet rundt de nordiske pilegrimsrutene, og legge til rette for en felles nordisk pilegrimssatsing, gjerne i samarbeid med allerede eksisterende aktører

Svar fra Nordisk Ministerråd

Nordiska ministerrådet för kultur tackar Nordiska rådet för rekommendationen om att förstärka samarbetet kring de nordiska pilgrimsrutterna och underlätta en gemensam nordisk pilgrimsatsning i samarbete med existerande aktörer.

Rekommendationen lyfter fram den stora potentialen som finns i att vidareutveckla kulturturism och kulturutbyte kring pilgrimsvandringar i Norden och att det finns mycket att vinna genom ett nordiskt nätverk baserat på ett gemensamt nordiskt kulturarv.

Pilgrimsvandringarna sker längs historiska vägar och främjar kulturarv och kulturhistoria, men bidrar också till utvecklingen av nya former av konst och kultur. Den turism som följer med pilgrimsvandringarna ger också en grund för det lokala näringslivet. Pilgrimsvandring är också hållbar kulturturism och passar väl in i visionen om Norden som den mest hållbara och integrerade regionen i världen.

Nordiska ministerrådet för kultur har noterat att intresset för (pilgrims)vandring ökar i hela Europa. Europarådets program för kulturrutter inkluderar ett antal rutter som sträcker sig kors och tvärs över Europa med både religiösa och sekulära teman.

Nordiska ministerrådet för kultur ser positivt på att det finns ett antal pilgrimsrutter och även kulturrutter i Norden som anknyter även till Baltikum och övriga Europa. Rutterna kan ha ett mervärde för kulturturismen, friluftslivet, folkhälsan, miljön, den regionala utvecklingen med mera samt sätter fokus på kulturarv.

Nordiska ministerrådet för kultur menar vidare att pilgrimsvandringarna som hållbar kulturturism går väl i linje med det kulturpolitiska samarbetsprogrammets mål om *ett grönt kulturliv för nuvarande och framtida generationer* samt även målet om *ett jämställt och inkluderande konst- och kulturliv som är tillgängligt för alla i hela Norden*. De fem nordiska kulturinstitutionerna arbetar aktivt med dessa mål och speciellt projektet *Hållbara livsstilar i Norden* har haft fokus på bland annat hållbar kulturturism.

Sant Olavs pilgrimsled, som 2019 utvidgades genom att inkludera även rutten St. Olav Waterway från Åbo i Finland över den åboländska och åländska skärgården till Sverige och vidare till Norge har blivit en populär vandringsrutt med nätverk på Åland och i Finland, Danmark, Norge och Sverige. Nätverket är väletablerat, intresset på gräsrotsnivån är starkt och engagerat, det samarbetas över landsgränserna samtidigt som nätverket skapar nordisk nytta.

Europarådet har ett väletablerat system för rutterna med en nationell ansvarig kontaktmyndighet i varje medlemsland. Nordiska ministerrådet för kultur bedömer därför att ett nordiskt system skulle innebära en parallell överbyggnad, och därför inte tjäna sitt syfte.

Det föreslagna initiativet kunde även lämpa sig väl för ett sektoröverskridande samarbete, särskilt med turism- och näringssektorn och därför har Ministerrådet för kultur varit i kontakt med dem. Tyvärr är återkopplingen från turism- och näringssektorn i Ministerrådet att rekommendationen inte ligger i linje med de prioriteringar som de har för det kommande året.

I ljuset av det ovannämnda ser Ministerrådet för kultur därför inte möjligheten att varken ekonomiskt förstärka samarbetet kring de nordiska pilgrimsrutterna eller underlätta en gemensam nordisk pilgrimsatsning.

Nordiska ministerrådet för kultur anser härmed att rekommendationen inte kan tillmötesgå.

Udvalgets synspunkter

Utskottet för kunskap och kultur tackar för svaret från Nordiska ministerrådet för kultur på Rek. 7 om *felles nordisk pilegrimssatsing* men beklagar ministerrådets inställning i saken. Ett ökat samarbete om pilgrimsleder i Norden handlar inte om att skapa en onödig överbyggnad till något som redan finns. Det samarbete som existerar idag görs i tillägg till det nationella arbete som utförs på heltid. Att formalisera ett nätverkssamarbete med finansiering från Nordiska ministerrådet skulle självklart ge mer tid åt det utvecklingsarbete som är nödvändigt om man menar allvar med Norden som världens mest integrerade region.

En nordisk satsning på pilgrimsleder i Norden skulle kunna bli ett skolexempel på nordiskt samarbete där ministerråden för kultur, utbildning, social- och hälsa, näring och miljö och klimat samlar resurser till ett tidsbegränsat projekt som skulle gagna alla ministerråd men framförallt medborgarna i Norden.

Utskottet för kunskap och kultur önskar därför en politisk dialog om Rek. 7/2023 om *felles nordisk pilegrimssatsing* - i första hand med ministerrådet för kultur men utskottet har också ett önskemål om att MR-K diskuterar rekommendationen med samtliga ovan nämnda ministerråd, innan den politiska dialogen, för att undersöka om det finns någon väg framåt.

Torshavn, den 8. april 2024

Doris J. Jensen (S)
Lars Mejern Larsson (S)
May Britt Lagesen (A)
Per Husted (S)
Pinja Perholehto (sd)
Líneik Anna Sævarsdóttir (Frfl)
Jeppe Søre (M)
Brigitte Klintskov Jerkel (KF)

Marko Kilpi (saml)
Noora Fagerström (saml)
Ville Väyrynen (saml)
Veronika Honkasalo (vänst)
Freddy André Øvstegård (SV)
Joakim Vigelius (saf)
Victoria Tiblom (SD)
Silje Hjemdal, (FrP)